

Gradovi kulture i regeneracione igre

Uvod

10. januara 2009. godine Liverpool je održao zvanični završni događaj programa Evropska prestonica kulture 08 tačno godinu dana od njegove inauguracije. Ovaj događaj se takođe video kao prelazak iz Liverpoolske 'Godine kulture 08' u 'Godinu životne sredine 09' i simulativni u austrijskom gradu Linzu do koga je prestonica kulture prolazila, zajedno sa Vilniusom, Litvanija. Procenjeno je da se 60.000 ljudi okupilo u glavnom piru, kao i u Albert Docku i Virral bank, na proslavi su bili uključeni pevači, vatrometi, ulični umetnici na osvetljenim biciklima i svetlo projekcije poznate refurbirane zgrade , uključujući tri (ali ne i četiri) gracie i novu muzejsku zgradu.

Ova proslava "Light Night" takođe počela nalik na događaje održane u gradovima u Engleskoj i Škotskoj sa produženim otvaranjem lokacija , uključujući i centar za prodaju novih centara , Liverpool One.

Svetla noći, tema izabrana za lansiranje Liverpool 08 emulira festival Nuit Blanche koji se proslavlja u desetinama gradova kao što su Pariz, Rim, Montreal i Toronto - od kojih najveća privlači 1 do 3 miliona učesnika tokom ekstravagantnih vikenda (Jiva i sar. 2009), dok su mnogi drugi gradovi – Berlin, Kopenhagen, Dablin, Denova, London - domaćini Muzeja noći i kas nije noćnih Festivala kulture. Liverpool sam je pokrenuo program grada Citi Light 2007. godine kako bi osvetlilo preko šezdeset njegovih centralnih zgrada.

Festivalizacija grada

Gradovi kulture povezani su sa brendiranjem gradova , ponovnim slikanjem i regeneracijom koristeći kulturu i vodeće stvari da ublaži i pr oslavi napore urbane obnove, I to se može okarakterisati kao festivalizacija grada, razvoj i "identitet" - politički, ekonomski i zajednicin - kao jedan element u kontinuum tematskih 'godina' i 'gradova ..' - od kojih je kultura samo jedna manifestacija. Konkurentno MEGA-događaji u ovom slučaju uključuju EKSPLO i Olimpijske igre (letnje i zimske), kao i glavne sportske događaje, posebno Svetske kupove i supregionalne igre, dok sada ekonomsko mesto za brendiranje uključuje kreativne i dizajnerske gradove (UNESCO - npr. Montreal, Berlin, Seoul) i nauku, znanje, inovativne gradske destinacije (Liverpool i Mančester u severozapadnoj Engleskoj oba imaju nacionalni status "Science Citi", kao što su Leeds, Sheffield i Iork u Jorkširu). U svakoj od ovih kategorija, primer gradovi služe kao benčmarki i modeli kojima gradski emulatori žele da ih uhvate i proslavljaju regenerativne i reputacione prednosti i uticaje - naročito "Gaudi Barcelona", Guggenheim Bilbao, Silicijumska dolina, Glazgov - a sada Liverpool 08.

Posle poslednje generacije tih mega-događaja - uprkos slučajevima negativnih medija, lokalnog otpora ili ravnodušnost i često suprotnih dokaza za zagovaranje "dobrih vesti" - nastavlja da privlači novinare i utvrđene gradove, gradovi koji žele ponoviti ili povratiti poslednje efekte događaja ili oni koji traže premeštaju se ili ažuriraju svoje baštine ili date sliku. Tako da kada je Ministarstvo kulture u Velikoj Britaniji (DCMS) otvorilo poziv za gradove kulture u Velikoj Britaniji, bilo je dvadeset i devet kandidata (uključujući i nekoliko gradsko - ruralnih sub-regiona), postavljaju se napred - sa Birmingem, Derriom (N.Ireland), Norvichom i Sheffieldom uskoro.

Poznate kulturne prestolnice takođe traže obnovu i podsticaj za planove regeneracije koji su održali takve događaje u skorašnjoj prošlosti , dok gradovi koji učestvuju u velikim dešavanjima u svetu kao što su Olimpijske igre često se vraćaju po još (od poraza), npr. Madrid (2012 i 2016.

ponuđač), Tokio (1964 Igre, 2016. godine), Peking (2004 ponuđač, igre 2008). Gradovi takođe koriste kulturu i regeneraciju prilično selektivno, na primer, Rio se suprotstavio franšizi Gugenhajma, ali je uspešno nastavio oba Svetskog prvenstva (2014) i letnje Olimpijske igre (2016) mega-događaja kao deo glavne nacionalne i gradske strategije.

Gradove/prestonice kulture i druge festivalske i sportske događaje treba posmatrati u ovom longitudinalnom okviru uz putarsku kulturu grada , regeneraciju i povezano brendiranje , kroz vodeću flotu razvoja i infrastrukturne projekte . Pojedini događaji preciziraju ono što je zapravo akumulacija intervencije i urbane regeneracije kroz "festivalizaciju". Ovo je kombinovana trajektorija kulture, konkurentni grad i regeneracija, stoga zahtevaju duži pogled od fokusa na događajsku godinu sugerise - i to uključuje merenja "uticaja" - pošto proces regeneracije često nije linearan ili progresivni i promene efekta i njihova atribucija predmet su reinterpretacije i čak revizije tokom vremena. Javna i politička pažnja na "događaju" takođe se može odvojiti od prošlosti i budućnosti . Određivanje evropske prestonice kulture fokusirale najveći deo svojih napora na finansiranje događaja i projekata koji su deo jednogodišnjeg projekta "duga proslava, sa premalo vremena i ulaganja u budućnost " (Palmer 2004b: 5). Ovo sugerise da priča o kulturi i regeneraciji zahteva istorijsku analizu koja takođe mapira promene i efekte tokom mnogo dužeg vremenskog perioda, u okviru kojeg događaji formiraju samo relativno mali (finansijski i finansijski strateški) deo. Ulaganja u stanovanje , maloprodaju, saobraćaj, obrazovanje i lokalne pogodnosti verovatno će imati trajnije nasleđe i uticaj , u okviru koga se može naći kultura - bilo da je prisutna ili odsutan . U oba slučaja biće važno kako bi se razmotrilo kako kultura može bolje doprineti procesu obnavljanja, za razliku od jednostavnog upuštanja u "festivalski događaj" ili "godine".

Hall (1992), na primer, postavlja mega-događanja u tridesetogodišnjoj eri "grada obnove". Danas ovaj fenomen ima blizu pedeset godina pedigree, preklinjajući pitanje: da li ovo podrazumeva uspešnu formulu imajući u vidu svoju serijsku replikaciju širom sveta do velikih i malih gradova, razvijenih i u razviju? Možda jedan odgovor leži u opštem terminu 'obnavljanje' - tj. zamena istrošenih stvari ili ažuriranje mesta, slike, privrede, turističke ponude itd., uključujući i repozicioniranje "stare kulture" (nasleđa) za savremenu kulturu i zabave - i prelazak sa umetnosti i kulture u ekspanzivne kreativne industrije. Kulturni turizam i postindustrijska ekonomija stoga vode ovu univerzalnu tendenciju , koja podstiče i globalizaciju aktivnosti posredovanja u kulturi - kustosi, arhitekta, umetnički direktori - što je za uzvrat omogućilo rast i mogućnost da gradovi razvijaju strategije kulture grad a i festivala - po uvezenim cenama . Manifestacije uključuju rast bienala (preko 140 širom sveta) i kulturnih festivala , uključujući u inicijativu evropske i nacionalne gradove/prestonice kulture, i sveobuhvatni umetnički muzej.

Regeneracija, ne samo obnova

Kako god, obnova (i US "revitalizacija") mora se razlikovati od regeneracije koja je više povezana sa ekstremima društvenog pada, višestrukim lišavanjem i nedostatkom i ekonomskim uslovima, ispod prosečnih performansi (za prihvatljivost Regionalnog fonda za strukturalne fondove EU, ispod 75% EU-prosek). Regeneracija stoga, odgovara na stepen trajne degeneracije, definisanu kao transformaciju zajednice ili mesta koje je pokazalo simptome ekološkog (fizičkog), socijalnog i/ili ekonomskog pada. Ono što je opisano kao: "disanje novog života i vitalnosti u boljoj zajednici, industriji i oblasti [donose] održiva, dugoročna poboljšanja lokalnog kvaliteta život, uključujući ekonomske, socijalne i ekološke potrebe" (Evans and Shav, 2004). Mainstream programima regeneracije kao što su Budžet za jedinstvenu regeneraciju centralne vlade (SRB), Nev Deal for community (NDC) i njihovim prethodnicima poreklom iz

sedamdesetih godina prošlog veka i evropski strukturni razvoj (ERDF) i socijalno finansiranje (ESF) - tradicionalno nedostaje kulturna dimenzija i 'Kultura' nije jedan od ključnih domena koji karakterišu kako se poboljšava, regeneriše i procenjuje ulaganje (Evans 2005). Kultura međutim dotiče glavne tokove u ekonomskom smislu - kroz kreativne industrije i zapošljavanje u turističkom sektoru, koji često služe kao proksi za "kulturu" u ekonomski razvoj - i u društvenom smislu (socijalna kohezija i kapital, kvalitet života) i najviše eksplicitno u fizičkoj regeneraciji kroz kulturne objekte, ikone i javnu oblast, uključujući infrastrukturu. Transport - aerodromi, mostovi, laka železnica, metro karakterišu se visoko u gradovima koji koriste kulturu kao deo njihovih planova za planiranje mesta i bili su osnovni preduslov za postavljanje kulturnih četvrti i gradova na mapu, npr. Bilbao, Salford Kais, Gateshead, La Defense Pariz.

Razlika postoji između "grada obnavljanja" - koji sva mesta vide kao priliku kako bi preživeli ekonomski - i "grada regeneracije", stoga je važna procena kulture i politike regeneracije i uticaj. Gradovi kulture i gradovi festivala dok dele neke zajedničke ciljeve prikazuju sasvim različite razloge za "obnovu i regeneraciju". Na primer, mali istorijski grad Briž (CoC 2002) za razliku od, recimo, Glasgova (1990) i Liverpula '08, ili u poređenju sa glavnim gradovima kulture poput Madrida (1992), Kopenhaga, (1996) ili Dablina (1991). Drugi su se često igrajući se, uhvatili za svoje glavne kulturne objekte, četvrti i gradske promocije, merene njihovim pozicioniranjem u turizmu i rangiranje globalnih lokacija u gradu, uključujući koncentraciju kreativne industrije aktivnost (Evans 2009a). Ovi glavni gradovi nisu, naravno, nesvesni da će globalni događaji ubrzati projekte regeneracije i investicije, što dokazuje broj ponuda glavnih gradova za letnju Olimpijadu u poslednjih nekoliko godina - npr. Madrid, Moskva, London, Pariz, Peking, Tokio. Međutim, reinvestiranje u njihovu kulturnu imovinu (GLA 2008) je ipak glavna tema koja ne zavisi od mogućnosti festivala ili događaja, svedok Nev Iork i London se takmičio nad Tate Modernom i MOMA makeovers da zadrži status vrhunskog muzeja; Pariski novi Grand Projets; ili Toronto "C \$ 1 milijarde beba" (Evans 2009a: 1025). Članci u svetskim arhitektonskim časopisima otkrivaju kontinuirani rast muzeja umetnosti i kulturnih objekata u starim i novim svetskim gradovima, često zapošljavaju poznate zvezde arhitekta, označavajući svoje članstvo u međunarodnom kreativnom miljeu, i "kulturni red" u gradu i urbanom razvoju.

Sa druge strane, manji gradovi, posebno oni sa istorijskom ili uglednom reputacijom, odupiru se nametanju savremenih događaja i struktura i prilivu posetilaca koji dolaze podstrekstvom strategije gradske kulture. Na primer, u Brižu, gdje se pojavio jasan sukob između identiteta stanovništva i turista sa njegovim istorijskim karakterom - s razlogima koji su CoC i status prvobitnog događaja bio na prvom mestu - i motivacija organizatora ponude za promenu slike i kulturni profil grada kao konkurentsko savremen mesta (Boiko 2002). Kao što je napomenuo Bas van Heur (ovo pitanje), koristeći primer Maastrichta (kandidat za 2018. godinu) manji gradovi bez nivoa aglomeracije, tokova i ekonomskih i društvenih raznolikosti, bore se za suprotstavljanje konkurentskoj prednosti većih i kosmopolitskih gradova i primera Zn anje / Nauka / kulturni i kreativni gradovi (Bell i Jaine 2006). Kao što je napomenuo, učešće u kulturnoj produkciji je dobrovoljno ili barem ne/ pod plaćeno, pa čak i u većim gradovima poput Liverpula: studije muzike, noćni klubovi, filharmonijska sala i orkestar i sektor porasta filma doprinose kulturnom otkucaju srca grada, ali ipak, još uvek ne pružaju znatan broj redovnih i puno radno vreme (Meegan 2004: 154 i Evans & Foord on Sheffield). Bez obzira na to, ova politika brodaplaatsbelida za stvaranje "pozorišta kreativnosti" neselektivno se primenjuje, iako su Marlet i van Voerkens (2005) pronašli u slučaju holandskih gradova, urbanih sadržaja i estetike, istorijski i prirodni kvalitet životne sredine bili su determinanti kreativne industrije rast (i,

naravno, mogućnosti za zapošljavanje), a ne Florida formula boemske, gej scene, raznolikosti i noćnih ekonomskih faktora (2002). Komparativna prednost i razlika u izgradnji na endogenu kreativnost (uključujući i sadašnje učenike) izgledala bi kao bolja strategija u ovim slučajevima, sigurno ne ideja o uvozu koja još nije identifikovana kao "kreativna klasa" kao podzemni, spasitelji migranata kulturne scene grada i ekonomije (Evans 2009a, Peck 2005, Montgomeri 2005). Prostorno se takođe može primetiti da ozbiljne ekonomske regije u smislu rasta, inovacija i sl. Prostoru većem od čak i glavnih gradova - policentričnih i gradskih regija koje povezuju nekoliko gradova i gradova, velike i male (vis Liverpool, Merseyside, Northvest region / Škotska) - na primer Oresund, Rhine-Ruhr, Ile de France. Stvaranje kulturnih identiteta za ovu skalu može predstaviti teškoće (postavljaju ovo pitanje), ne samo kada pređu granice, već i da se bolje odražavaju međuregionalne, 'interkulturalne' (Voods and Landri 2007), kao i ekonomske identitete i aspiracije (Mercer 2005 o Oresundu). Pokrajinski postindustrijski i lučki gradovi su posebno pokušali da iskoriste i povrate deo svoje izgubljene trgovinske i geografske moći kroz kulturne i obeležene događaje vezane za urbanu regeneraciju, poput Liverpula: "on je najmanje tipičan za britanske gradove, okrenuo se svojim leđima protiv zemlje, zajedno sa svim lukama osjećaj gradske države, uvek gledajući na more, očekujući, pa čak i nadajući se strancu" (Grant 2005: 424). Oni uključuju (Evropski grad / prestonica kulture - CoC): Glasgow (CoC 1980), Dublin (CoC 1990), Barselona (Olimpijada 1992, UNESCO kulturni forum 2004), Kopenhagen (CoC 1996, EKSPON ponuđač 2020), Solun (CoC 1997), Rotterdam (CoC 2001), Đenova (CoC 2004), Kork (CoC 2005), Liverpool i Stavanger (CoC 2008); Istanbul (CoC 2010), Vankuver (zimске olimpijske igre 2010); Šangaj (EKSPON 2010), Marseille (CoC 2013) i Ieosu, S.Korea (EKSPON 2012).

Ono što pokazuje i ovo beskrajno pregledanje fenomena festivala u gradu je stalni napor koji zahteva ovaj pristup, a činjenica je da je sigurno jedan mega-događaj retko dovoljan da podigne ili održi investicije u regeneraciju kako bi postao konkurentni grad ili dobio status kulturnog grada i društvene i ekonomske koristi koje se sprovode. Gostovanje prestonice kulture od strane Liverpula u 2008. godini može se pratiti do 1984. godine kada je bio domaćin Garden Festival kao dela drugog konkurentnog nacionalnog programa. Tri godine nakon nereda 1981. godine u Toktetu, Liverpulu 8 i odzivu vladinog Inner Citi operativnog sila, usledili su projekti fizičkog obnavljanja i regeneracija područja pod nadzorom kulture, sa lokacijom ispred galerije Tate na obnovljenom Albert Docksu od 200 miliona evra 1988. godine. grad je takođe bio jedan od prvih koji je identifikovao ulogu umetnosti i kulturnih industrija: "realizaciju i razvoj politički, kulturni i ekonomski značaja umetnosti, kao deo kulturne industrije, u odnosu na ekonomski razvoj i planiranje" (LCC 1987). Devedesetih godina prošlog veka Liverpool je imao koristi od evropskih i nacionalnih sredstava za obnavljanje kapitalnih projekata - preko 12 miliona eura samo od ERDF -a između 1990-6. uključujući Liverpool institut za scenske umetnosti, Filharmoniju, Tate, Uniti teatar, Empire teatar i za razvoj kulturne industrije (Evans i Foord 2000) sa bienialom u Liverpulu koji je prvi put održan 1988. godine. Ovaj događaj i festivalska vremenska linija takođe se mogu videti u Glasgow (Glasgow's Smiles Better 1983, Garden Festival 1988, CoC 1990, Godina arhitekture i dizajna 1999, Commonwealth Games 2014), dok su ostali gradovi pratili mega-događaje sa festivalskim gradskim programima i novim objektima i razvojem lokacije, a naročito u Montrealu okrugli festival grada (1967 EKSPON, Olimpijske igre 1976, UNESCO Citi of Design 2003, godišnji Nuit Blanche 2003 i međunarodni festivali), Newcastle Gateshead (1990. godina regeneracije, 1996. godina vizuelne umetnosti) i Barcelona (1992. godine, godišnji festivali, UNESCO kulturni Forum 2004). Portovi poput Roterdama i Marseja predstavljaju posebne primere inkrementalne regeneracije ključnih lokacija

i privrednih sektora, od kojih će evropski grad kulture biti samo jedna prekretnica, a sam događaj samo deo dugog procesa revitalizacije. U Rotterdamu je događaj godine zasnovan na razvoju kulturnih objekata, uključujući i unapređenu muzejsku četvrt i a novi arhitektonski centar i ulaganje u nekoliko nekulturnih ikona na obali. Marsej takođe razvija dugoročnu regeneraciju svojih docklands i industrijskih lokacija (program Euromediterranee je započeo tamo početkom devedesetih godina), kao i poboljšanje njegove problematične slike u Francuskoj - ne razlikuju se od Liverpoola i Glazgova u Velikoj Britaniji.

Ono što zajednički imaju ovi festivali je oslanjanje na nacionalnu, evropsku (i provincijsku, u slučaju Kvebeka) i međunarodnu potvrdu i resurse, a ne samo na ciljane programe regeneracije, već i na valorizaciju gradske 'kulture' kako za javnost tako i za investitore, potrošnju i odobrenje. Ovaj egzogeni razvoj je verovatno gomilan i istisnuo je lokalnu i endogenu kulturnu autonomiju i preferencije, npr. Bilbao (Evans i Foord 2000, Evans 2003). Ovde treba objasniti tenzije, sukobe i organizacione probleme koji se odigravaju sa takvim događajima nakon donošenja odluke ili odluka u političkom smislu, ne samo u Liverpoolu (a sada i u Istanbulu), kao i u drugoj regeneraciji koja uključuje kulturne vodilje/događaje u kojima oportunitetni troškovi - upotreba, kapitalna ulaganja i finansiranje prihoda, kao i oblik umetnosti i kulturne raznolikosti - je visok.

Merenje uticaja

Na primer, fizičko i kulturno raseljavanje je jedna od značaja kreativne regeneracije/obnove grada gde se kulturnim radom, veštinama, radnim prostorom, sudelovanjem i tržištima zamenjuje visoka aktivnost razmene vrednosti (npr. Digitalni mediji za proizvodnju na bazi zanata, npr. tekstil, keramika, nameštaj - kao u Barseloni, New Yorku i Londonu). U Liverpoolu to se odnosi na pad broja stanovnika u unutrašnjosti grada i kretanje prema Merseysideu i okolnoj regiji/predgrađu (kao u Glasgowu), a gustoća i nivo rasta zapravo se smanjuju, za razliku od ostalih gradova u Velikoj Britaniji. Novi delovi grada, npr. (npr. Sheffield, Manchester), ali sa nestambenim stanovima za kupovinu 1 do 2 ležaja, nove zajednice (i porodice) nisu ugrađene, dok osnovne stambene zajednice opadaju i dalje. To takođe objašnjava zašto se priče i istorija takvih događaja ne osporavaju, već se i dalje razvijaju i otkrivaju dugo nakon što se događaj dogodio ili se prvi put pokrenula. Merni učinci stoga su počeli to beležiti tokom vremena i mesta, kao u slučaju Liverpoola08 Imapct studije, no zajednice su manje ukorenjene i definišu zajednicu, a stanovnici na nivou komšija postaju problematični. Na primer, Lee navodi "lik Liverpoola", prilagođavajući Bourdieu, kao "habitus lokacije". On sugerise da gradovi imaju trajne kulturne orijentacije koje postoje i funkcionišu relativno nezavisno o njihovoj sadašnjoj populaciji ili brojnim društvenim procesima u određenom trenutku: "u tom smislu možemo opisati grad kao da ima određeni kulturni karakter ... koji jasno nadilazi popularne delove stanovništva pojedinih gradova ili koje očito izražavaju gradske javne i privatne institucije" (1997: 132). To je važno u bilo kojem razmatranju kulturnog planiranja, budući da pokušaji opštinskih i drugih političkih agencija za stvaranje ili manipulisanje gradskim kulturnim karakterom verovatno neće uspeti, proizvesti površnu kulturu i čak izbaciti bilo koji svojstven kreativni duh koji bi mogao postojati u prvo mesto. (Evans 2001)

Nalazi iz studije uticaja Liverpool08 otkrivaju mešane i marginalne dobiti stanovnika, sa "ambivalentnošću verovatnosti trajnih koristi koje proizlaze iz ECoC-a" i "zabrinutost zbog održivosti razvoja maloprodaje i slobodnog vremena i održivosti novih stanova u centru grada" (Utečaj 08.2009: 13). Kritički, "većina ljudi nije osećala da bi iz ECoC-a imali koristi kao

pojedinci ili komšije" (ibid. 12). Ovde nije slučaj podcenjivanja kulture zajednice i pogodnosti, te preterivanja kulturnih aktivnosti i dešavanja, kako se osećaju lokalni ljudi. Fabrike u središtu grada (manje tako izvan područja) imale su rast prodaje zbog nagrade ECoC, iako manje u Merseyside nego u regiji kao celini. Međutim, većina ispitivanih fabrika nije predvidela pobedničku buduću fabriku sa događaja, što se nije smatralo kritičnim faktorom privrednog oporavka grada, iako izvor "velikog ponosa i entuzijazma", već glavnih infrastrukturnih ulaganja kao što su nova Arena i Konvencijski centar (Utjecaji08.2008.). Kao što jedan posmatrač primećuje: "nastavak zamaha izvan središta grada u susedne četvrti, malo dotaknut godišnjim svečanostima, predstavlja potencijalno teži izazov, a iz prošlih iskustava daleko je veća šansa da se pogrešno urade" (Stonard 2008: 35). Harvey je ranije uočio da je "jedna od mogućih prednosti kulturne industrije u središtu gradova je da, ukoliko vratite pretežno predgrađu gornje srednje klase u središte grada, uključit ćete ih u ono što se događa (tamo), ali kako je priznao: "mnogi ljudi putuju u grad da rade, a zatim se vrate u predgrađe i ne mešaju se sa onim što se događa drugde u gradu" (1993: 8). U Liverpoolu kao i u drugim postindustrijskim gradovima, posao, kupovina i povremena zabava suma je angažmana i identifikacije većine ljudi s 'gradom' i 'kulturom'.

Međutim, za razliku od ostalih regija, povećao interesovanje za umetnost i učestvovanje na severozapadu između 2006/7 i 2007/8 - što je uključivalo vodeće i otvaranje događaja Liverpool08 - sugerise da je uticaj '08 mogao imati ulogu (nacionalno, muzički i muzike uživo pokazali su povećanje, učestvovanje u plesu takođe - Oskala i Bunting 2009). Zaista, ako to nije učinio, to bi bio direktni neuspeh događaja i vremena i resursa posvećenih njoj. Ovaj mali uzorak nacionalne ankete ne dopušta lokalnu analizu (Evans 2008), očigledno je jedna mera koliko se ta aktivnost može održati nakon godine događaja i kako se intenzitet kulturne aktivnosti promenio u gradskoj populaciji (koja se razlikuje od posetilaca). Tri su možda semantičke, ali značajne razlike u ovom odnosu između kulture i procesa regeneracije/obnove:

1. Kultura i regeneracija/obnova;
2. Regeneracija/obnova na temelju kulture; i
3. Kulturnu regeneraciju/obnovu. To su prošireni kako sledi (Evans i Shaw 2004, Evans 2005).

1. Kultura i regeneracija/obnova

U ovom modelu, kulturna aktivnost nije u potpunosti integrisana u strateškom razvoju ili glavnom planiranju, često zato što odgovornosti za kulturu i regeneraciju/obnovu leže u različitim sektorima ili zato što nema glavnih. Intervencija je često mala, javni umetnički program nakon što su zgrade postavljene; tumačenje baštine ili muzej lokalne istorije. U nekim slučajevima, gde nije provedena planirana odredba, stanovnici - pojedinci ili poduzeća - i kulturne organizacije mogu reagovati na vakuum i izvršiti vlastite intervencije - lobiranje za biblioteku, puštanje umetnika na stvaranje ulicne umetnosti, beleženje istorije njihovog područja, postavljanje redovne muzičke večeri, itd. Iako se kasnije uvodi, kulturne intervencije mogu uticati na proces regeneracije/obnove, poboljšavajući objekte i usluge koje su prvobitno bile planirane.

2. Regeneracija/obnova na temelju kulture

U ovom modelu, kulturna aktivnost smatra se katalizatorom i motorom regeneracije/obnove. Aktivnost verovatno ima visoki profil javnosti i često se navodi kao znak regeneracije/obnove. Aktivnost može biti projektovanje i izgradnja (ili ponovna upotreba) zgrade ili zgrada za javnu ili poslovnu upotrebu (npr. Baltic i Sage Music Center u Gatesheadu, Tate

Modern u Londonu Bankside); obnavljanje otvorenog prostora (npr. baštenski festivali); ili uvođenje programa aktivnosti koji se zatim koristi za prebacivanje mesta (Grad kulture).

3. Kulturna obnova

U ovom se modelu kulturna aktivnost više integriše u strategiju područja uz ostale aktivnosti na ekološkom, društvenom i ekonomskom području. Primeri uključuju Birmingemsku renesansu u kojoj su umetnost uključena u politiku, planiranje i resurse kroz zajednički odbor gradske uprave za umetnost, zapošljavanje i privredni razvoj, te u "egzemplarnom" kulturnom gradu Barseloni sa "apolitičnim" trodelnim ugovorom između industrije, vlada i građana i desetogodišnjoj kulturnoj strategiji. Ovaj je model blisko povezan sa kulturnim planiranjem pristupa kulturnoj politici i regeneraciji/obnovi, tj. gdje je kultura ugrađena i prognozirana u glavnom urbanom planiranju i stvaranju politike.

Kulturno središte grada Liverpoola usmerilo se na regenerativni/obnovi pristup koji vodi kultura (Culture NorthWest 2008: 2), iako je, kao što je već rečeno, dugoročna strategija regeneracije/obnove i razvoj nekretnina u centru grada nedostajala kulturna dimenzija i zasigurno je bilo malo integracije kulture unutar glavnih urbanističkih planova, planiranja ili privrednog razvoja. Na primer, mesto baštenskog festivala ovde kao u Glasgowu dugo je stajalo napušteno. U praksi je mnogo kulturnih aktivnosti dodato urbanom razvoju i društvenim programima. Na nacionalnom nivou, službeni privredni učinci i procene ulaganja proširili su se tokom ovog razdoblja kroz procene regeneracije, obnove i regionalnog razvoja (3 Rs) i Ministarstva kulture i procene vrednovanja istorijske riznice (Evans 2005). Oni nastoje primeniti analizu troškovne koristi, uključujući pojmove o baštini, pristupu i socijalnim uticajima, uz kvantitativne ekonomske množitelje i izračune dodatnosti/supstitucije na regionalnom i nacionalnom nivou - na primer koliko je projekt javnog ulaganja pomaknuo aktivnost na drugom mestu, npr. umetničke publike; ili da li bi projekat ionako napredovao bez javnih ulaganja, npr. Liverpool One prodajni centar.

Možda je najznačajniji odgovor na potrebu za robusnijim dokazima koji podupiru tvrdnje i slučaj za kulturu unutar regeneracije (DCMS 2004) bili su i gore navedene razlike i razvoj širi skup metoda i studija slučaja koji koriste društvene uticaje, procesnu evaluaciju i dugoročno istraživanje. Studije uzdužnog uticaja izvedene su u Gatesheadu (Bailey, Miles i Stark 2004), Glasgow (www.impact.arts.gla.ac.uk/), City Fringe London (Bagwell et al. 2009) i trenutno za Liverpool'08 (Kultura severozapad 2008 i vidi Moriarty 2002). Merenje društvenih uticaja umetničkih programa i vrednovanje sudelovanja i učinaka "javnog dobra" na zajednice - korisnici, učesnici i ne-korisnici - napredovali su određenim akcijskim i istraživačkim istraživanjima, posebno Matarasso, Moriarty, Reeves, Evans & Shaw, uključujući studije sprovedene u Liverpoolu (ACME, Hill & Moriarty, Lorente). Specijalisti festivala takođe preporučuju pristup "triple bottom line" kao put do ugrađivanja principa održivog razvoja u planiranje događaja i procenu uticaja. Imajući u vidu, možda preoptimistično, da bi "učinak bio osigurati da se uobičajene tvrdnje o ekonomskim koristima ne prihvate u nominalnoj vrednosti i da bi društvene, kulturne i ekološke mere vrednosti bile jednake ekonomskom" (Getz 2009: 76). Sve veća obeležja evaluacije društvenog uticaja bila su upotreba usmene istorije koju olakšavaju niskobudžetni audiovizualni i sada digitalni mediji, kao i kognitivni (Lask ovaj problem) i participativno kartiranje pomoću Geografskih informacijskih sustava (GIS-P) i Planiranje za Real, blogovi i web stranice zajednice, dizajnerske skice temeljene na zajednici i angažovanju uvođenje umetnika na regeneracijsko mesto i sam proces, uključujući instalacije, rezidencije, vizualizacije i aktivizam (Evans 2009b). Kada se nanese tokom vremena, može se izgraditi

bogatija i robusnija slika; mišljenja i rezultate zarobljeni kako se razvijaju i menjaju; podaci ankete mogu se triangulirati i validirati; i sudelovanje u samom procesu može biti deo "događaja", čak i poslije.

Zaključci

S obzirom na to znanje i bazu veština, mera kvaliteta studije uticaja i vlastitog "uticaja" trebala bi biti raspon primenjenijih istraživačkih metoda i onih upotrebljenih u samom događaju ili desavanju i kako se oni sintetizuju i vrednuju u crtanju "meta-zaključaka" u odgovoru na ključna pitanja oko "uspjeha", "atribucije", "distribucije" (društvene, prostorne) i uticaja. Može se zaključiti, međutim, da uprkos njihovim načelima i novim i multidisciplinarnim metodama, studije uticaja, procene i procene koje se preuzimaju i planiraju za buduće događaje (npr. Olimpijske igre London 2012) sprovode se delatnosti sa deonicima koji su imali malo ili nemaju rec u stvarnoj odluci, isporuci ili obliku samog "događaja" (ili regeneracije) i njegovom odnosu sa širim urbanim razvojem.

Tako da, iako ne postoji nedostatak dokaza, tehnika i metoda, kako se one odnose - ako je uopšte - na vladavinu i regeneracijski režim i gde je moć nad kojom i čija kultura "pozvana na festival" nije vidljiva ili barem ne deo evaluacije ili studije uticaja proces (O'Brien ovaj problem). Koliko je to akumulativni dokaz o širim učincima hostinga i isporuke takvih mega-događaja u budućnosti i može se koristiti za informisanje budućih događaja i kulturnih i regenerativnih strategija, u najboljem slučaju je marginalna. Gradske odluke domaćinstva nemaju 'normalnu' racionalnost, a preovladavaju geopolitički i individualni (komercijalni, politički, "ličnosti") imperativi i konačno dela slepe vere, gde se suprotni dokazi odbacuju ili nadoknađuju veći dobici na kocki, lično vlasništvo, prestiž i ponos. Kao što je Kunzman primetio: "Svaka priča o obnovi započinje poezijom i završava sa nekretninama" (2004: 2).

Tu se može raditi na oba načina, kao u odluci da se ne odvija, kao što je Liverpool's ill-fated Fourth Grace³. Odluka Liverpool Vision-a da sprovede dizajn i razvoj nove zgrade na Pier Headu 2000. godine testirana je kroz arhitektonsko natecanje, a zatim "javna konsultacija" o četiri podnesene šeme. Will's Allsopov "The Cloud" dobio je najniži glas (18%, dok je još jedna anketa koju je izradila Liverpool Architecture & Design Trust na poslednjem mestu sa samo 10%), Foster's Ark 30%, Cullinanova četvrta milost i Roger's Serpentine obe dobijaju 26%. Odluka Liverpool Vision-a da ignoriše popularni glas i odbaci plan dve godine kasnije, signalizovao je i nedostatak poverenja u agenciju te je potvrdio reputaciju Liverpoola kao "zabrinjavajući grad" (Williams, 2004: 107), sa slabo obavljenim Većem - imenovala je najgore finansijski upravljane lokalne vlasti od strane Komisije za reviziju 2008. godine. Vladajuća stranka LibDem savetnik okrivila je deo ovog problema na cenu "budući da je evropski grad kulture koji finansiramo 60% i koji je doveo do oko kugle" (Turner 2008: 7). "Grad događaja" stoga može još više naglasiti opoziciju, a ne ujediti, stvoriti konsenzus i pravednost - kako i sami događaji mogu povremeno činiti - čak i ako se neumorno Liverpool, poput ostalih gradova regije pogodnih za cilj ERDF-a (npr. Glasgow, Dublin), imala je koristi od više od dva desetleća kontinuirane regeneracije i kulturnih ulaganja u postindustrijskim i kreativnim privredama i gradskoj infrastrukturi. Gradovi poput Glasgowa i Barcelone uspeli su bolje integrisati svoju kulturnu regeneraciju unutar privrednih i društvenih razvojnih strategija i glavnih planova, tako da se ulaganje u kulturne objekte, festivale i programe može posmatrati kao dugoročni projekat, a ne kao jednokratni događaj privrednim razvojem i regeneracijom, a ne kulturnim agencijama. Sa evropskim i javnim sektorom potrošnja zasigurno opada i potpuno prestaje za gradove kao što su Liverpool, kako se održava kulturna infrastruktura i težnje za svojim građanima i za

unutrašnje ulaganje, nije jasno. Konkretno kako su koristi od ove dugoročne strategije ulaganja i događaja korištene za stvaranje snažnije socijalne i ekonomske baze i šire uključenosti. Ovo je izazov za zagovornike i kritike grada događaja, a za one koji mere efekte pre i posle događaja i utecaja u tom kontekstu, sa obzirom na gradsku dugovečnost obnove. Međutim, ono što se može posmatrati tokom ovog razdoblja jeste sistemska zavisnost o spoljašnjim programima i podršci za ono što je naizgled ključne komponente novog znanja i iskustva privrede kroz kreativne industrije i turizam, koji uključuju kulturne i sportske događaje, usluge proizvođača.

U mnogim aspektima, fenomen kulture i regeneracije i evropski projekti (Evans i Shaw 2006), kao i studija uticaja i režima politike utemeljene na dokazima - ne samo u programu Legacy Evaluation London2012 sa lavirintom paralelnih studija uticaja i meta - procene - najmanje šest - od strane međunarodnih, nacionalnih i regionalnih agencija (LDA 2009). Međutim, u smislu razvoja kulture i zajednice, projekat regeneracije i grad događaja izgledaju umorni i datirani. Kretanje ka kulturnom planiranju (Evans 2008) kao proces procenjivanja potreba i potražnje kroz kulturno mapiranje aktivnosti, objekata i kulturnih dobara te istinsko savetovanje - potkrepljeno možda još strožijim razumevanjem ljudi, mesta i učestvovanja - čini se da će bolje locirati festivala u promnjivim društvenim, privredama i fizičkim predelima te bolje pronalaženje izvanrednih u svakodnevnom i obrnuto (Fitzpatrick ovo pitanje). U tom smislu: "pristup kulturnog planiranja ide put osim što jednostavno pohađaju nastupe, izložbe ili kulturne događaje. Kulturno planiranje pruža pristup, vlasništvo i učestvovanje u odgovarajućim razvojnim kulturnim aktivnostima ... i pridonosi izgradnji civilnog društva; razvoj građana i unapređenje građanstva'.

Budući da se sledeći događaj i "Godina ..." nastavljaju, a prošli događaji se urušavaju u fragmentirane i službene uspomene, čini se da je potrebno odvojiti vreme za zaustavljanje i postavljanje pitanja - što podrazumevamo gradom kulture i "bivšim" "grad kulture? - je li to slučaj "kultura zavisnosti" (i čini li se to pitanje), ili je važno imati "nešto što može nazvati vlastitim"? Kao što je sugerisao Raymond Williams u svojoj dugoj revoluciji (1961), uvođenje promena i izloženost novim praksama tokom vremena bio je put ka trajnom kulturnom razvoju (i kulturnoj demokratiji). Ovaj inkrementalni, transformativni i inkluzivni pristup mora biti ključan za program festivala i merenje njenih učinaka, sa vremenom.

Profesor:

Dr Tatjana Pivac

Asistent:

Dr Sanja Božić

Studenti:

Jovana Kuzmanović 137m/17

Uglješa Stefanović 125m/17